

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 21Csp/32/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716209009
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Pagáč
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5716209009.3

Rozhodnutie

Sudca Okresného súdu Martin JUDr. Dušan Pagáč v právnej veci žalobcu: U. Y., K.. XX.XX.XXXX, O. Z. Y. XXXX/XX, XXX XX I. I. proti žalovanému: 1/ PRO CIVITAS, s.r.o., IČO: 45 869 464 so sídlom Astrová 2/ A, 821 01 Bratislava, právne zastúpený JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o. so sídlom Martin, Čekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368 a žalovanému v rade 2/ DE LUMAX, s.r.o., IČO: 36 333 603 so sídlom Továrenská 4071, 018 41 Dubnica nad Váhom, v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

I. Určuje, sa že Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 06.03.2008, ktorá je súčasťou úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX, ktorú uzatvoril žalobca U. Y. a Poštová banka a.s., je neplatná.

II. Žalobca má voči žalovaným právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou, ktorá bola doručená 02.08.2016, žalobca žiadal, aby súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú uzatvoril dňa 03.06.2008 s Poštovou bankou, a.s. je neplatná. Uviedol, že s Poštovou bankou a.s. uzatvoril Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX a to dňa 03.06.2008 a táto zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žalobca zároveň žiadal, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by žalovaného a to PRO CIVITAS, s.r.o. zaviazal povinnosťou zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 03.06.2008, ktorá je obsiahnutá v úverovej zmluve. Ďalej žiadal, aby súd zaviazal aj jeho zamestnávateľa a to spoločnosť DE LUMAX, s.r.o. povinnosťou zdržať sa vykonávania zrážok z jeho mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 03.06.2008, ktorú uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného. Poštová banka, a.s. pohľadávku zo zmluvy o úvere, ktorá obsahuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy, postúpila na žalovaného v rade 1/ a to spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o.. Spolu s pohľadávkou prešlo na žalobcu aj zabezpečenie tejto pohľadávky a to práva a povinnosti zo spornej dohody o zrážkach zo mzdy. Tieto skutočnosti neboli sporné.

2. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 21Csp/32/2016 - 102 zo dňa 28.02.2017 a žalobu o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 03.06.2008, ktorá je súčasťou Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzatvoril žalobca a Poštová banka, a.s. je neplatná, sa zamietla a to z toho dôvodu, že zrážky zo mzdy žalobcu sa vykonávali na základe dohody o zrážkach zo mzdy a to ohľadne pohľadávky z úverovej zmluvy, ktorá bola podrobená súdnej kontrole, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Výška pohľadávky z úverovej zmluvy bola judikovaná rozhodcovským rozsudkom, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený pri rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej, a.s., sp. zn. DC-C/0811/0133 zo dňa 23.03.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.05.2012.

3. Krajský súd uznesením 9Co/195/2017 - 128 zo dňa 28.09.2017 odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vyslovil názor, že kontrolou, či úverová zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky sa rozumie len

kontrola všeobecného súdu a nie kontrola, ktorú vykonal rozhodcovský súd. V uznesení odvolacieho súdu sa konštatuje, že samotný inštitút dohody o zrážkach zo mzdy pri spotrebiteľských zmluvách umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva a to ex offio súdnu kontrolu neprijateľných zmluvných podmienok a zisťovanie, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, pretože proces zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Z týchto dôvodov sa dohoda o zrážkach zo mzdy dostala objektívne do rozporu s požiadavkou dobrých mravov, ale aj do rozporu s ustanovením § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Zo samotného zákonného ustanovenia (§ 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa) vyplýva naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky a vyslovenia jej neplatnosti. Naliehavý právny záujem je daný, ak sa určovacou žalobou môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže žalobca následne argumentovať vo vzťahu ku svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky z jeho mzdy.

Rozhodcovský rozsudok rozhodol o pohľadávke z úverovej zmluvy, ktorej splnenie bolo zabezpečené spornou dohodou o zrážkach zo mzdy. Podľa článku 3 ods. 7 Zmluvy o úvere sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory vzniknuté zo zmluvy o úvere sa budú riešiť v súlade s rozhodcovskou doložkou, ktorá je uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach. Z uvedeného vyplýva, že v samotnej úverovej zmluve rozhodcovská doložka dohodnutá nie je. Rozhodcovskú doložku Poštová banka, a.s. žalobcovi nanútila formou štandardnej zmluvnej podmienky, ktorá je obsiahnutá vo všeobecných obchodných podmienkach. V záujme ochrany žalobcu ako spotrebiteľa, súd by mal po materiálnej stránke preskúmať platnosť takejto rozhodcovskej doložky a tým aj existenciu prekážky rozhodnutej veci. Bolo preukázané, že zrážky zo mzdy vykonáva žalobcov zamestnávateľ bez toho, aby všeobecný súd z úradnej povinnosti skontroloval, či pohľadávka, ktorá je realizovaná na základe dohody o zrážkach zo mzdy, nevyplýva z neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka. V danom prípade bol spotrebiteľ donútený dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvoriť, pretože bola súčasťou vopred pripraveného formulára úverovej zmluvy. Bolo preukázané, že dohoda o zrážkach zo mzdy obchádza dôležitý prvok unijného práva a to súdnu kontrolu zmluvných podmienok a posúdenie, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dohodnuté.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

4. Bolo preukázané, že sporná dohoda o zrážkach zo mzdy vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu, pretože na základe nej žalobcov zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy z úverovej zmluvy, ktorá obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola v rozpore s ustanovením § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka individuálne dojednaná a bola súčasťou úverovej zmluvy. Žalobca nemohol obsah úverovej zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť, pretože návrh bol na vopred pripravenom tlačive.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľov proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

5. Z uvedeného vyplýva naliehavý právny záujem na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky (dohody o zrážkach zo mzdy) a vyslovenie jej neplatnosti. Spotrebiteľ sa podpisom dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola súčasťou zmluvy, dostal do situácie, keď sa musel podrobiť vykonávaniu zrážok zo mzdy aj napriek tomu, že tieto sú veriteľom uplatňované z neprijateľných zmluvných podmienok, alebo aj na základe neplatnej úverovej zmluvy. Podľa ustálenej judikatúry v súlade so Smernicou Rady EHS č. 93/13 o nekalých zmluvných podmienkach, spotrebiteľ sa nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na vopred pripravené podmienky úveru bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Z týchto dôvodov súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 06.03.2008, ktorá je súčasťou Úverovej zmluvy č. 8971254608, ktorú uzatvoril žalobca U. Y. a Poštová banka, a.s. je neplatná.

6. Vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ spoločnosti DE LUMAX, s.r.o., ktorá je zamestnávateľom žalobcu a ktorá vykonáva zrážky na základe dohody o zrážkach zo mzdy, žalobca žiadal len o vydanie predbežného opatrenia a vo veci samej voči žalovanému v rade 2/ neuplatnil žiadne nároky. Pokiaľ by aj žalobca uplatnil voči žalovanému v rade 2/ nárok na určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, takýto nárok by súd musel zamietnuť z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie, pretože žalovaný v rade 2/ nebol účastníkom dohody o zrážkach zo mzdy.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 v spojení s § 262 Civilného sporového poriadku a žalobcovi, ktorý bol v spore úspešný, priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku osobitným rozhodnutím, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.